
Digitální švarcsystém křiví pracovní trh

Popis

Tuto otázku si kladou nejenom kurýři rozvážkových služeb v Česku, ale také 28 milionů pracujících v těchto službách po celé Evropě. Drtivou část z nich přitom tvoří zaměstnanci. Jak varuje Klára Školníková, kandidátka za Sociální demokracii do Evropského parlamentu, právě tento status nedovoluje lepší pracovní ochranu kurýrů nebo řidičů.

V březnu se ministři práce unijních zemí bavili o podobě směrnice, která by měla postavení lidí pracujících v digitálních platformách upravit. Včera její podobu schválili europoslanci. „Význam digitálních platforem stále roste a jejich vliv ohrožuje spotřebitele, životní úroveň a ve svém důsledku i svobodu a demokracii,“ uvedl lídr kandidátky Sociální demokracie pro volby do Evropského parlamentu Lubomír Zaorálek. To ostatně potvrzuje i bývalý eurokomisař a český premiér Vladimír Špidla. „Regulace tohoto odvětví je nutná, aby se zabránilo podobně jako mnohokrát v minulosti vytváření monopolů a oligopolů,“ zdůraznil.

„Podle směrnice by nemělo být možné, aby byli lidé propouštěni na základě rozhodnutí algoritmu, ale vždy bude nutný lidský dohled. Automatizované procesy přehlížejí řadu faktorů, které ovlivňují výkonnost, jako je dostupnost míst, provoz nebo překážky na straně zákazníků. Firmy zneužívají automatických procesů, na jejichž základě vyhodnocují výkonnost pracovníků,“ uvádí Klára Školníková, spolupředsedkyně hnutí Budoucnost, jehož členové kandidují na společné kandidátce se Sociálními demokraty.

Zavedení systému tzv. dynamického odměňování mělo za následek dramatické snížení výše odměn kurýrů. Ti dávají nespokojenost najevo, ale jako živnostníci nemají žádný způsob, jak by se mohli situaci bránit kromě ukončení pracovního vztahu.

„Podle slov pracovníků je rozdíl v odměnách obrovský. Vzhledem k inflaci a poklesu reálné kupní síly si dnes kurýři vydělají zhruba polovinu toho, co před třemi lety. Nemohou se ale efektivně bránit. Přestože jejich pozice je charakterizovaná vztahem podřízeného a nadřízeného a svou práci vykonávají ve firemním oblečení a za pomoci firemní výbavy, pracují na živnostenský list. Firmy neplatí pojištění, negarantují ani minimální mzdu, ale zároveň kurýry zatěžují řadou povinností. Jde o ukázkovou formu švarcsystému,“ říká otevřeně Školníková.

Může být evropská směrnice řešením? „Směrnice může být nápomocná jedině tehdy, pokud bude politická vůle věci změnit. Nejenom v tomto oboru dochází k masivnímu zneužívání práce na živnostenské oprávnění. Chyba není primárně v tom, že by chyběla legislativa, ale chybí kontrola a patřičné sankce, pokud ke zneužívání dochází. Pokud budeme čekat několik let na implementaci směrnice, mnoho se toho nezmění“ doplňuje Školníková.

Datum vytvoření

25.04.2024